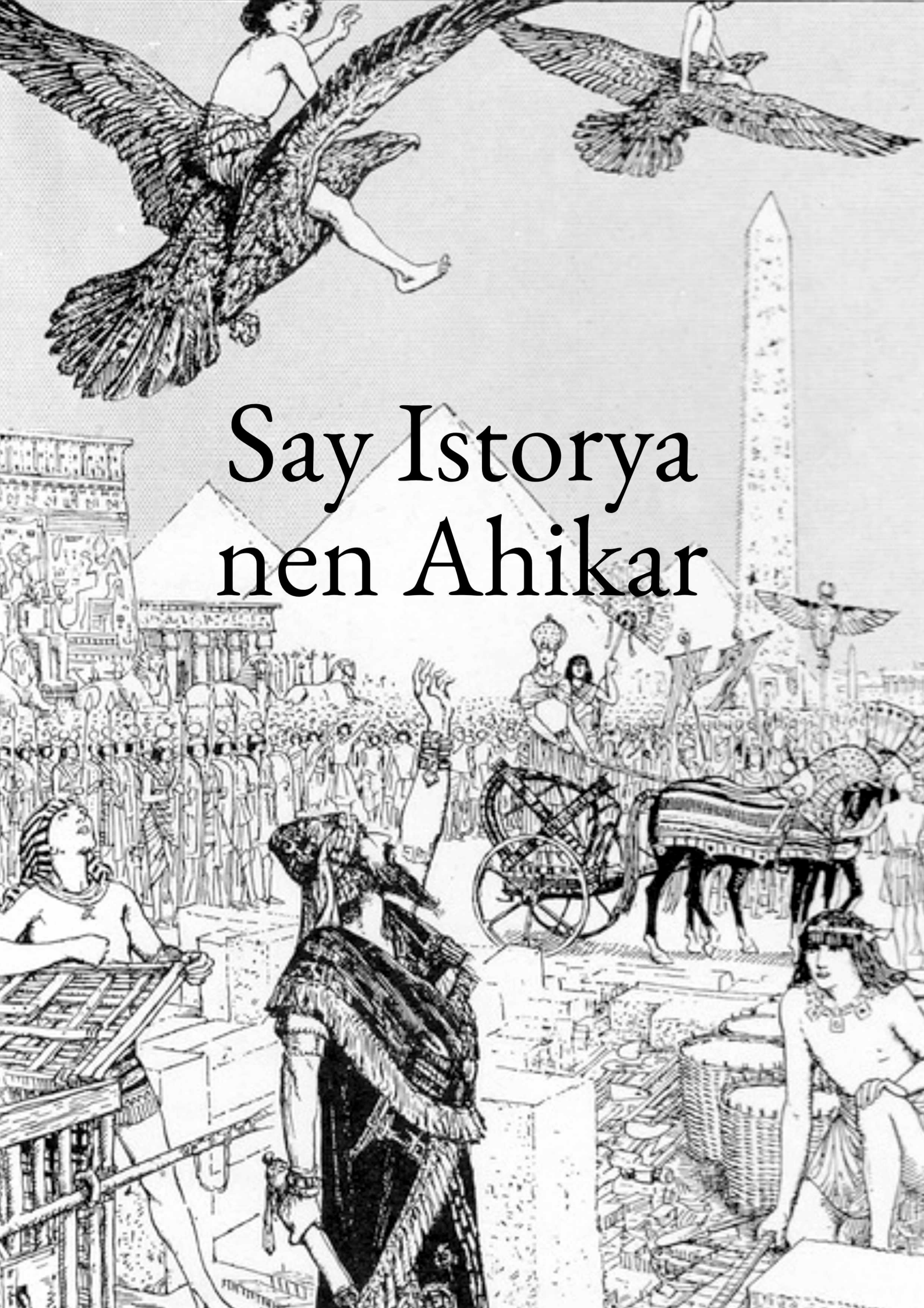

Say Istorya nen Ahikar

INTRODUKSIYON

Walad sikatayo ed Say Istorya nen Ahikar so sakey ed saray sankadaanan a lapuan na kanonotan tan kakabatan na too. Say impluensya to et nanengneng ed saray alamat na dakel a totoo, kaiba lay Koran, tan say Daan tan Balon Sipan.

Sakey a mosaic ya aromog ed Treves, Germany, so mangililitrato ed limog na saray makabat a lalaki ed mundo ed karakter nen Ahikar. Nia so makolor ya istorya to.

Say petsa na sayan istorya so nagmaliw a tema na mabilabilay a diskusyon. Diad kaunoran et insulat na saray iskolar itan nen manga Inmunan Siglo nen apaneknekan ya lingo ira ed orihinal ya istorya ya pinmatnag ed sakey ya Aramaic ya papiro nen 500 B. C. diad limog na saray geray na Elephantine.

Say istorya et mapatnag ya istorya labat tan aliwan awaran. Diad tua, say manbabasa et makapikabat ed satan diad saray kaaruman a pahina na The Arabian Nights. Maong so inkisulat to, tan say salaysay ya napno na aksion, intriga, tan mainget a panagtakas so mangaalay imano anggad sampot. Say kawayangan na panag-imadyin so sankamablian a kayarian na managsulat.

Say pansulat et naapag ed apatiran parte: (1) Say Salaysay; (2) Say Panagbangat (makatantandan serye na Uliran); (3) Say Biahe ed Ehipto; (4) Saray Similitudes o Parables (ya inusar nen Ahikar pian nasumpal so edukasyon na ag to alingo ya akulaw to).

KAPITULO 1

Si Ahikar, say Grand Vizier na Asirya, et walaan na 60 ya asawa balet ta anggapoy anak ton laki. Kanian inampon toy akulaw to. Sikatoy napno na kakabatan tan pikakabat nen say tinapay tan danum.

1 Say istorya nen Haiqâr ya Marunong, Vizier nen Sennacherib ya Ari, tan si Nadan, ya anak na agi nen Haiqâr ya Makabat.

2 Walay sakey a Vizier nen panaon nen Arin Senakerib ya anak nen Sarhadum, Ari na Asiria tan Ninive, sakey a marunong a too a manngaran na Haiqâr, tan sikatoy Vizier nen Arin Senakerib.

3 Sikatoy walaan na marakep, kayamanan tan dakel a kayamanan, tan sikatoy marundunong, marunong, sakey a pilosopo, ed pikakabat, ed opinyon tan ed gobierno, tan sikatoy angasawa na anemaplon bibii, tan sikatoy angipaalagey na sakey a kastilyo parad balang sakey ed sikara.

4 Balet anggaman ed satan et anggapoy anak to. na sarayan bibii, ya nayarin mananawir to.

5 Tan sikatoy naermenan a maong lapud saya, tan sakey ya agew et tinipon to iray astrologo tan saray de-aral a lalaki tan saray salamangkero tan impaliwawa to ed sikara so kipapasen to tan say pamaakaran na inkabaog to.

6 Inkuan da ed sikato, 'La ka, manbagat kad saray dirios tan kerewen mo ed sikara ya ompan ikdan da ka na sakey ya ugaw a laki.'

7 Tan ginawa to so imbaga ra ed sikato tan angiyapay na saray bagat ed saray idolo, tan akikasi tan akikasi ed sikara.

8 Balet ag ira inmebat na anggan sakey a salita. Tan sikatoy tinmaynan a maer-ermen tan maer-ermen, a tinmaynan a walaan na ot-ot ed puso to.

9 Tan sikatoy pinmawil, tan akikasi ed Sankatageyan a Dios, tan anisia, a mikakasi ed Sikato tekep na apoy ed puso to, a kuan to, O Sankatageyan a Dios, O Manamalsa na Tawen tan dalin, O Manamalsa na amin a pinalsa!

10 Mikasi ak ed sika ya ikdan mo ak na sakey ya ugaw a laki, pian naligliwa to ak pian sikatoy wadman ed pankaabigan ko, pian sikatoy makapirong ed saray matak, tan pian sikatoy mangiponpon ed siak.'

11 Insan walay boses ya angibaga ed sikato, 'Lapud nanmatalek ka nin unona ed saray imahen tan angiyapay ka na saray bagat ed sikara, ag ka la mananak ed legay bilay mo.'

12 Balet alaen mo si Nadan ya anak na agim, tan gawaen mon anak mo tan ibangat mo ed sikato so panagaral mo tan say maong a panagpastol mo, tan no ompatey ka et iponpon to ka.'

13 Diad saman et inala toy Nadan ya anak na agi ton bii, a mansususo ni. Tan sikatoy inyawat tod waloran wet-nurse pian pasusoen da tan pabalegen da.

14 Tan sikatoy pinabaleg da tekep na maong a tagano tan mauyamo a panangipasal tan kawes a seda, tan kolor-ube tan ambalbalangan kawes. Tan sikatoy akayurong ed saray dukolan a gawad seda.

15 Tan sanen binmaleg si Nadan tan manaakar a singa atagey a kiew a sedro, sikatoy imbangat to na maabig iran ugali tan panagsulat tan siensia tan pilosopiya.

16 Tan kayari na dakel ya agew, ninengneng nen Arin Senakerib so Haiqâr tan anengneng ton sikatoy masiken lan maong, tan lalon inkuan to ed sikato.

17 'O say gagalangen kon kaaro, say marundunong, say napanmatalkan, say marunong, say gobernador, say sekretaryo ko, say vizier ko, say Chancellor tan direktor ko; peteg a sika so tinmakken a maong tan ambelat ka la ed saray taon; tan say itaynan mo ed saya a mundo so nepeg ya asingger la.

18 Ibagam no siopay manlingkor ed siak kayari mo.' Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan ko, manbilay komon ya anggad angga so ulom! Wadman si Nadan ya anak nen agik, sikatoy ginawa kon anak ko.

19 Tan sikatoy pinabaleg ko tan imbangat ko ed sikato so karunongan tan pikakabat ko.'

20 Tan inkuan na ari ed sikato, 'O Haiqâr! sikato so iyakar mo ed arap ko, pian sikato so nanengneng ko, tan no naromog ko a sikato so manepeg, sikato so ipasen mo ed pasen mo; tan onla ka la, pian manpainawa tan manbilay ed nakekeraan a bilay mo ed masamit a painawa.'

21 Insan linma si Haiqâr tan inpresenta toy Nadan ya anak na agi ton bii. Tan sikatoy angigalang tan angipila na pakayari tan kagalangan ed sikato.
22 Tan sikatoy ninengneng to tan sikatoy pandinayewan to tan sikatoy nanliketan to tan inkuan to ed si Haiqâr: 'Saya kasi so anak mo, O Haiqâr? Ipipikasik ya iyagel komon na Dios. Tan no panon ya nanlingkor kad siak tan ed amak a Sarhadum, ontan met komon ya sayan anak mo et manlingkor ed siak tan sumpalen to ray kimey ko, saray pankaukolan ko, tan saray kimey ko, pian sikatoy napagalangan ko tan napabiskeg ko nisengeg ed sika.'
23 Tan si Haiqâr et dinmakmomo ed ari tan inkuan to ed sikato, 'Manbilay komon so ulo yo ed andi-anggaan, O katawan kon ari! Kerewen ko ed sika ya maanos ka ed anak kon si Nadan tan perdonaen mo ray lingo to pian makapanlingkor ed sika unong ed manepeg.'
24 Insan insamba na ari ed sikato ya sikatoy gawaen ton sankatalonggaringan ed saray paborito to, tan sankabiskegan ed saray kakaaro to, tan sikatoy nepeg a nakaiba to diad amin a kagalangan tan respeto. Tan inangoban to ray lima to tan nampatanir ed sikato.
25 Tan inala toy Nadan. say anak na agi ton bii a kaiba to tan pinayurong to ed sakey a kuarto tan imbangat to ed labi tan agew anggad sikatoy napno na kakabatan tan pikakabat a nagkalalo ni nen say tinapay tan danum.

KAPITULO 2

Sakey ya "Poor Richard's Almanac" nensaman. Saray ag-ompatey a ganggan na kondukta na too nipaakar ed kuarta, bibii, kawes, negosyo, kakaaro. Nagkalautlan saray makapainteres a proverbio so naromog ed Bersikulo 12, 17, 23, 37, 45, 47. Ikompara so Bersikulo 63 ed arum ed saray sinisismo natan.
1 Ontan so imbangat to ed sikato, a kuan to: ‘O ana’ko! dengel moy panagsalitak tan tumbok mo ray simbawak tan tandaan moy ibabagak.
2 O anak ko! no makadngel ka na sakey a salita, paulyanan mo ya ompatey ed pusom, tan ag mo iparungtal ed arum, ompan magmaliw a mabilay a baga tan poolan mo so dilam tan pansengegan na ot-ot ed laman mo, tan makagamor ka na kababaingan, tan nabaingan ka ed arap na Dios tan laki.
3 O anak ko! no walay nadngel mon balita, ag mo ikakayat; et no walay anengneng mo, ag mo ibabaga.
4 O anak ko! gawaen mon mainomay so panagsalitam ed dumerengel, tan ag ka manaapura ya mangiter na ebat.
5 O anak ko! no walay nadngel mo, ag mo iyaamot.
6 O anak ko! ag mo uukbaran so sakey a singer, odino ukbaran, tan ag mo sesekan so akaukbaran a singer.
7 O anak ko! ag yo labay so karakpan ed paway, ta onkulang tan onlabas itan, balet say mapagalang a pakanodnonotan et mansiansia ed andi-anggaan.
8 O anak ko! agmo aabuloyan so sakey a makulangkulang a bii a mamalikdo ed sika ed panagsalita to, ta ompan ompatey ka ed sankagrabian a patey, tan sikato so makaloob ed sika ed iket anggad sika so napatitan.
9 O anak ko! agmo labay so sakey a bii ya aka-dukolan na kawes tan saray unguento, a sikatoy makapadimla tan makulangkulang ed kamarerwa to. Pakaskasi ka no iter mo ed sikato so antokaman a kayarian mo, odino ipalimam ed sikato so walad limam tan sikatoy mamalikdo ed sika a mankasalanan, tan say Dios so onsanok ed sika.
10 O anak ko! ag ka magmaliw a singa say kiew ya almendras, ta sikato so manbunga na saray bulong ed arap na amin a kakiewan, tan nakan a bunga kayari na amin da, noag ingen singa ka say kiew a mulberry, a mangiter na nakan a bunga ed arap na amin a kakiewan, tan saray bulong to kayari na amin a kiew.
11 O anak ko! iyuko mo so ulom, tan palemew mo so bosis mo, tan magmaliw kan magalang, tan manakar ka ed maptek a dalan, tan ag ka magmaliw a makulangkulang. Tan ag mo itatagey so bosis mo no manliket ka lapu ed no diad panamegley na maksil a boses so sakey ya abung so nipaalagey, say asno makapangipaalagey na dakel ya kaabungan ed inagew-agew; tan no lapu ed biskeg so pangipaarap ed panag-arado, say panag-arado so agbalot naekal ed silong na saray abaga na saray kamelyo.
12 O anak ko! say pangekal na bato ed sakey a makabat a too et magmaong ni nen say iyinum na alak ed sakey a maermen a too.
13 O anak ko! ikalbo mo so alak mo ed saray lubok na saray matunong, tan ag ka miinum ed saray totoon anggapoy pikakabat tan mabanday.
14 O anak ko! ompeket ka ed saray marunong a totoo a matakot ed Dios tan mipara ed sikara, tan ag ka onaasingger ed saray ag makaamta, ompan magmaliw kan singa sikato tan naaralan mo so saray dalan to.
15 O anak ko! no walay naala mon kaaro odino kaaro, salien mo, tan kayari to et gawaen mon kaaro tan kaaro; tan ag yo idayew ya angapo so subok; tan agmo dederalen so panagsalitam ed sakey a too ya andian na kakabatan.
16 O anak ko! legan ya mansiansia so sapatos ed salim, manakar ka ed saray sabisabit, tan manggawa kay dalan parad anak mo, tan parad sankaabungan mo tan saray anak mo, tan gawaen mon malet so barko mo antis ya onla ed dayat tan saray daluyon to tan onlelereg tan agto nayarian nisalba.
17 O anak ko! no say mayaman a too et mangan na uleg, ibabaga ran,--"Lapud kakabatan to," tan no say sakey a mairap-bilay et mangan, ibaga na totoo, "Lapud eras to."
18 O anak ko! sikato so kontento ed inagew-agew a kanen mo tan saray kayarian mo, tan ag to pipilaleken so kayarian na arum.
19 O anak ko! ag ka mangaabay ed makulangkulang, tan ag ka mangan ed sikato, tan ag ka manliket ed saray kairapan na kakaabay mo. No say kalaban mo et nankasalanan ed sika, ipanengneng moy kaabigan ed sikato.
20 O anak ko! sakey a too ya ontakot ed Dios et takotan mo tan pagalangan mo.
21 O anak ko! say too ya anggapoy amta to et natumba tan natumba, tan say toon makabat, anggano natumba et

ag natenyeg, tan anggano napelag et ombangon a tampol, tan no sikatoy mansasakit et sarag ton asikasoen so bilay to. Balet no nipaakar ed ignorante, makulangkulang a too, parad sakit to et anggapoy tambal.
22 O anak ko! no walay toon onasingger ed sika ya abeba nen say sika, onarap ka pian abeten mo, tan mansiansia kan akaalagey, tan no ag to ka nabayaran, say Katawan to so manbayar ed sika parad sikato.
23 O anak ko! ag mo la paulyanan ya pekpeken so anak mo, ta say panagpaltog ed anak mo et singa dutak ed hardin, tan singa pangigalut ed sangi na pitaka, tan singa pangigalut ed saray ayayep, tan singa pangisara ed puerta.
24 O anak ko! amperen mo so anak mo ed karelmeñgan, tan ibangat mo ed sikato so ugali sakbay a sikato so onrebelde ed sika tan awiten to ka ed panagmudmora ed limog na saray totoo tan ibitay mo so ulom ed saray karsada tan saray pantitiponan tan sika so nadusa lapu ed kaugsan na saray mauges a gawa to.
25 O anak ko! mangala ka na mataba a baka a walaay katat na laman, tan sakey ya asno a baleg a walaan na saray kuko, tan agka mangala na baka a walaan na angkakabaleg a saklor, odino mikaaro ed sakey a masilib a too, odino mangala na sakey a makolkol ya aripen, odino sakey a matakew ya aripen a bii, nipaakar ed amin a gawaen mo ed sikara et naderal ira.
26 O anak ko! ag mo abuloyan ya sumpaen ka na saray atateng mo, tan say Katawan so napaliket ed sikara; ta nikuan, "Say mangimubusol ed ama to odino ina to et nepeg ya ompatey ed patey (say labay kon ibaga et patey na kasalanan); tan samay mangigalang ed atateng to et naparukey toy bilay to tan nanengneng toy amin a kamaungan." "
27 O anak ko! ag ka manakar ed dalan ya anggapoy armas mo, ta ag mo amta no kapigan so pakaabet na kalaban ed sika, pian akaparaan ka ed sikato.
28 O anak ko! ag ka magmaliw a singa sakey a kiew ya anggapoy bulong to ya ag-ontubo, noag ingen magmaliw ka a singa sakey a kiew ya asakbongan na saray bulong to tan saray sanga to; ta say toon anggapoy asawa to odino anak to et nababaingan ed mundo tan bubusolen da, a singa sakey a kiew ya anggapoy bulong to tan anggapoy bunga to.
29 O anak ko! magmaliw kan singa sakey a mabunga a kiew ed gilig na dalan, a say bunga to et kakanen na amin a totoon ondadalan, tan saray ayayep ed kalawakan manpapainawa ed silong na anino to tan mamangan ed saray bulong to.
30 O anak ko! balang karnero ya onarawi ed dalan to tan saray kakaiba to et magmaliw a tagano na lobo.
31 O anak ko! ag mo ibabagan, "Say katawan ko et makulangkulang tan siak et makabat," tan ag mo ibabagay panagsalita na inka-ignorante tan inka-makulangkulang, ta ompan namudmora to ka.
32 O anak ko! ag ka magmaliw a sakey ed saray aripen ya ibabaga na saray katawan da ya, "Arawi kad sikami," no ag ingen magmaliw kan sakey ed saramay ibabaga ran, "Onsingger ka tan onsingger kad sikami."
33 O anak ko! agmo aaroen so aripen mo ed arap na kaiba to, ta agmo amta no dinan ed sikara so sankaimportantian ed sika diad kaunoran.
34 O anak ko! ag ka ontatakot ed Katawan mo ya amalsa ed sika, ta ompan sikatoy ag-onsalita ed sika.
35 O anak ko! gawaen mo so panagsalitam a marakep tan pamasamit mo so dilam; tan ag mo aabuloyan so kaibam a mangigatin-gatin ed salim, ta ompan mangigatin-gatin ed pagew mo ed sananey a panaon.
36 O anak ko! no pekpeken mo so sakey a makabat a too ed sakey a salita na kakabatan, saya so onkurong ed pagew to a singa sakey a masilib a pakalikna na kababaingan; balet no tupaken mo na baston so andiay amta ag to natalosan odino narengel.
37 O anak ko! no mangibaki kay makabat a too parad saray pankaukolan mo, ag mo iter ed sikato so dakel a ganggan, ta gawaen to so kimey mo unong ed labay mo: tan no mangibaki ka na makulangkulang, ag mo iganggan, no ag ingen onla ka tan gawaen mo so kimey mo, ta no sika iganggan mo, ag to gawaen so labay mo. No ibaki da ka ed negosyo, apura mon sumpalen itan a tampol.
38 O anak ko! ag mo gawaen a kabusol so sakey a too a mabiskeg nen say sika, ta alaen to so sukat mo, tan say ibales to ed sika.
39 O anak ko! suboken mo so anak mo, tan say aripen mo, sakbay mon ipalima ed sikara so saray kayarian mo, ompan naandi ra ed sikara; lapu ed saman so walaan na napnon lima so natawag a makabat, angan sikato so makulang-kulang tan andi-kakanaan, tan saman so walaan na andi-kakanaan a lima so natawag a mairap-bilay, andi-kakabat, angan sikato so prinsipe na saray makabat.
40 O anak ko! Angan ak na sakey a colocynth, tan angakmon ak na aloe, tan anggapo lay aromog kon mas ampait nen say kairapan tan kakulangan.
41 O anak ko! ibangat mo so anak mo ed panagtipid tan panag-eras, pian maong so pangasikaso tod sankaabungan to.
42 O anak ko! ag mo ibabangat ed saray ag makaamta na salita na saray makabat a totoo, ta makapabelat itan ed sikato.
43 O anak ko! agmo ipapanengneng so kipapasen mo ed kaaro mo, ta ompan namudmora ka ed sikato.
44 O anak ko! say inkabulag na puso so lalon makapaermen nen say inkabulag na mata, lapu ed say inkabulag na mata so nayarin iwanwan a daiset-daiset, balet say inkabulag na puso so ag naiwanwan, tan taynanan to so maptek a dalan, tan onla ed pikewet a dalan dalan.
45 O anak ko! say pakatumba na sakey a too ed sali to et magmaong ni nen say pakatumba na sakey a too ed dila to.
46 O anak ko! magmaong so kaaro ya asingger nen say agi ya arawi.
47 O anak ko! say karakpan et onkupas balet say panagaral et mansiansia, tan say mundo et onkupas tan magmaliw ya andi-kakanaan, balet say maong a ngaran et ag magmaliw ya andi-kakanaan odino onkupas.

48 O anak ko! say too ya anggapoy painawa to, say impatey to et magmaong ni nen say bilay to; tan say tanol na pannangis magmaong ni nen say tanol na panagkanta; ta say ermen tan pannangis, no wala ed sikara so takot ed Dios, magmaong ni nen say tanol na panagkanta tan panliliket.
49 O anak ko! say ulpo na palaka ed limam et magmaong nen say gansa ed kaldero na kaabay mo; tan say sakey a karnero ya asingger ed sika magmaong ni nen say sakey a baka ya arawi; et say sakey ya anuyaw ed limam magmaong nen say sanlibo ya anuyaw ya ontitikyab; tan say kairapan a mantitipon magmaong ni nen say pangitayak na dakel a tagano; tan say mabilay a sora magmaong ni nen say inatey a leon; tan say sakey a libra na bagoy karnero magmaong ni nen say sakey a libra na kayamanan, say labay kon ibaga et balitok tan pilak; lapu ed say balitok tan pilak so niamot tan asakbongan ed dalin, tan ag ira nanengneng; balet say bagoy karnero et mansiansia ed saray tindaan tan nanengneng itan, tan sakey itan a karakpan ed samay mangisulong ed satan.
50 O anak ko! magmaung so melag a kayamanan nen say nitaytayak a kayamanan.
51 O anak ko! maung ni so mabilay ya aso nen say inatey a mairap-bilay.
52 O anak ko! maung ni so toon mairap-bilay a manggagawa na duga nen say toon mayaman ya inatey ed saray kasalanan to.
53 O anak ko! pansiansiaen mo so sakey a salita ed pusom, tan saya so dakel ed sika, tan manalwar ka no iparungtal mo so sekreto na kaaro mo.
54 O anak ko! agmo paulyanan so sakey a salita ya ompaway ed sangim anga ed ag mo ni naisip so pusom. Tan ag ka ontalindeg ed baetan na saray totoon manlalaban, ta manlapud mauges a salita et manlalapud panlalaban, tan manlapud panlalaban et manlalapud bakal, tan manlapud bakal et manlalapud panlalaban, tan sika so napilitan a mantasi; balet ombatik ka diman tan manpainawa ka.
55 O anak ko! ag ka onsusumpad sakey a toon mas mabiskeg nen say sika, no ag ingen makagamor kay espiritu na anos, tan panagsungdo tan maptek a kondukta, ta anggapo lay mas maabig nen say satan.
56 O anak ko! ag mo bubusolen so inmunan kaaro, ta say komadua et nayarin ag manbayag.
57 O anak ko! bisitaen so mairap-bilay ed kairapan to, tan mansalita ka nipaakar ed sikato diad arap na Sultan, tan gawam so anggaay nayarian mo pian nisalba ed sangi na leon.
58 O anak ko! ag ka manliket ed impatey na kabusol mo, ta kayari na daiset a panaon sika so magmaliw a kaabay to, tan samay manludlurey ed sika et respetoen tan pagalangan mo tan nakaiba to ka nin unona ed panangibano.
59 O anak ko! no say danum et ontunda ed tawen, tan say andeket ya uwak et magmaliw ya amputi, tan say mira et magmaliw ya masamit a singa dilo, saray totoon anggapoy amta tan saray makulangkulang et makatalos tan magmaliw iran marunong.
60 O anak ko! no labay mo so magmaliw a makabat, amperen mo so dilam ed panagtila, tan say limam ed panagtakew, tan saray matam ed pakanengneng na mauges; diad ontan sika so natawag a makabat.
61 O anak ko! say makabat a too et pekpeken ka komon na sakey a baston, balet say makulang-kulang ag to ka komon lanaan na ambalingit a tambal. Magmaliw kan mapaabeba ed kalangweran mo tan napagalangan ka ed inkatatken mo.
62 O anak ko! ag ka onsusumpa ed sakey a too ed saray agew na pakayari to, nisay sakey ya ilog ed saray agew na delap to.
63 O anak ko! agka manapura ed kasal na asawan bii, ta no maabig so pansumpalan to, ikuan to, Katawan ko, iparaan mo ak; tan no magmaliw ya mauges, i-rate to no siopay sengegan na satan.
64 O anak ko! siopaman ya elegante ed kawes to, sikato met met ed panagsalita to; tan samay walaan na mauges ya itsura ed kawes to, sikato met so ontan ed panagsalita to.
65 O anak ko! no akagawa kay panagtakew, ipaamta mo ed Sultan, tan ikdan mo na kabiangan na satan, pian niliktar ka ed sikato, ta no andi et mansungdo ka na kapaitan.
66 O anak ko! mikaaro ka ed toon napsel tan napsel so lima to, tan ag ka mikaaro ed toon akasara tan narasan so lima to.
67 Walay apatiran bengatla ya ag naseguro na ari odino say armada to: panagpairap na vizier, tan mauges a gobierno, tan panagpalikdo ed linawa, tan panagpairap ed sakop; tan apatiran bengatla ya ag nayarin iyamot: say makabat, tan say makulangkulang, tan say mayaman, tan say mairap-bilay.'

KAPITULO 3

Si Ahikar et nanretiro ed aktibon pibibiang to ed saray kimey na estado. Ipapalima to ray kayarian to ed mapalikdon akulaw to. Nia so makapakelkelaw ya istorya no panon ya nagmaliw ya palsipikado so sakey ya andiay pisasalamat ya managpalikdo. Say masilib a plano pian erelen si Ahikar so nanresulta ed inkakondena to ed ipapatey. Mapatnag ya sampot nen Ahikar.
1 Ontan so inkuan nen Haiqâr, tan nen asumpal to la irayan ganggan tan proverbio ed si Nadan, ya anak na agi ton bii, inisip ton pansiansiaen to iratan ya amin, tan agto amta ya imbes ya ontan et ipapanengneng tod sikato so kapagaan tan panagmudmora tan panagludlurey.
2 Kayari to, si Haiqâr et akayurong labat ed abung to tan inter tod si Nadan so amin a kayarian to, tan saray aripen, tan saray aripen a bibii, tan saray kabayo, tan saray baka, tan amin a kayarian to tan agamoran to; tan nansiansia ed lima nen Nadan so pakapanyari a mangiganggan tan mangisebel.
3 Tan si Haiqâr so akayurong a manpainawa ed abung to, tan kada panaon et onla si Haiqâr tan mangiter na galang ed ari, tan ompawil ed abung to.

4 Natan nen atebek nen Nadan a say pakayarin mangiganggan tan mangisebel et walad lima to, sikatoy ag-inmabobon ed posisyon nen Haiqâr tan sikatoy inelek-elekan to, tan sikatoy binalaw to kapiganman a sikatoy ompatnag, a kuan to, 'Say tiyo kon si Haiqâr et walad dotate to, ' tan anggapo lay amta to natan.'
5 Tan ginapoan ton pinaltog iray aripen tan aripen a bibii, tan inlako to ray kabayo tan saray kamelyo tan nan-gastos ed amin a kayarian nen tiyo ton si Haiqâr.
6 Tan sanen anengneng nen Haiqâr ya anggapoy panangasi to ed saray aripen to odino ed sankaabungan to, sikatoy inmalagey tan pinataynan to ed abung to, tan angibaki na mangibaga ed ari ya intaytayak to ray kayarian to tan say tagano to.
7 Tan inmalagey so ari tan tinawag toy Nadan tan inkuan tod sikato: 'Legan ya mabiskeg ni si Haiqâr, anggapoy makauley ed saray kayarian to, odino ed sankaabungan to, odino ed saray kayarian to.'
8 Tan say lima nen Nadan et inekal ed kinen Haiqâr tan ed amin a kayarian to, tan legan na saman et sikatoy ag linmoob odino pinmaway, tan agto met inabrasa.
9 Diad saman et nagbabawian nen Haiqâr so impansagpot to ed si Nadan ya anak na agi ton bii, tan nantultuloy ya nanermen a maong.
10 Tan si Nadan et walay yugtan ton laki a manngaran na Benuzârdân, kanian sikatoy inala nen Haiqâr a kasalat nen Nadan, tan pinabaleg tan pinagalangan to ed sankatageyan a kagalangan. Inter tod sikato so amin a kayarian to, tan ginawa ton gobernador na abung to.
11 Natan sanen naimano nen Nadan so agawa et sikatoy naapektoan na imon tan imon, tan sikatoy ginmapon nanreklamo ed balang sakey a mantetepet ed sikato, tan inelek-elekan toy tiyo ton si Haiqâr, a kuan to: 'Say tiyo ko et pinataynan to ak ed abung to, tan mas labay toy agik nen say siak, balet no say Sankatagyan a Dios so mangiter ed siak na pakayari, iyakar ko ed sikato so desyang a pakapatey.'
12 Tan intuloy nen Nadan ya dinalepdep so sengegan na pakagapolan to. Ag abayag et ninonot nen Nadan, tan nansulat na sakey a sulat ed kinen Akis ya anak nen Sah a Marunong, ya ari na Persia, a kuan to:
13 'Kareenan tan bunigas tan biskeg tan kagalangan manlapud si Senakerib ya ari na Asirya tan Ninive, tan manlapud visir to tan say sekretaryo ton si Haiqâr ed sika, O baleg ya ari! Wala komon so sinsilyo ed baetan mo tan siak.
14 Tan no onsabi ed sika iyan sulat, no onalagey kan tampol ed patar na Nisrîn, tan diad Asirya, tan Ninive, iyawat ko ed sika so panarian ya anggapoy bakal tan anggapoy armas.'
15 Tan nansulat met na sananey a sulat ed ngaran nen Haiqâr ed Faraon ya ari na Ehipto. 'Wala komon so kareenan ed sika tan siak, O makapanyarin ari!
16 No diad panaon na pakasabi na sayan sulat et onalagey ka tan onla ka ed Asirya tan Ninive diad patar na Nisrîn, iyawat ko ed sika so panarian ya anggapoy bakal tan anggapoy panlalaban.'
17 Tan say insulat nen Nadan et mipara ed insulat nen tiyo ton si Haiqâr.
18 Insan to tinipon so duaran sulat, tan tinatakan to iratan na tatak nen tiyo ton si Haiqâr; wala ra anggaman ontan ed palasyo na ari.
19 Insan sikatoy linma tan nansulat met na sulat manlapud ari ed tiyo ton si Haiqâr: 'Kareenan tan bunigas ed Vizier ko, Secretary ko, Chancellor ko, Haiqâr.
20 O Haiqâr, no onsabi ed sika iyan sulat, tipon mo ray amin a sundalo ya kaibam, tan magmaliw iran perpekto ed kawes tan bilang da, tan iyakar mo ra ed siak ed komaliman agew diad patar na Nisrîn.
21 Tan sano nanengneng mo ak diman ya onaasingger ed sika, apuraen mo tan gawaen moy armada sumpad siak a singa sakey a kalaban a milaban ed siak, ta kaibak iray embahador nen Faraon ya ari na Ehipto, pian nanengneng da so biskeg na armada tan nayarin ontakot ed sikatayo, ta kalaban tayo ra tan bubusolen da itayo.'
22 Insan to tinatakan so sulat tan impawit tod Haiqâr diad panamegley na sakey ed saray lingkor na ari. Tan inala to so sananey a sulat ya insulat to tan inkalbo to ed arap na ari tan binasa to ed sikato tan impanengneng to ed sikato so tatak.
23 Tan sanen say ari nadñgel to so wala ed sulat sikato so awetwet ed baleg a pankelawan tan sinmanok ed baleg tan masebeg a pasnok, tan inkuan to, 'Ah, impanengneng ko so kakabatan ko! antoy ginawak ed si Haiqâr ya insulat to irayan sulat ed saray kalaban ko? Kasin saya so tumang ko ed sikato parad saray pankaabigan ko ed sikato?'
24 Inkuan nen Nadan ed sikato, 'Ag ka manermen, O ari! agkayo met manpasnok, no ag ingen onla tayod patar na Nisrîn tan nengnengen tayo no tua o andi so istorya.'
25 Insan diad komaliman agew et inmalagey si Nadan tan inawit toy ari tan saray sundalo tan say vizir, tan linma rad desierto diad patar na Nisrîn. Tan ninmengneng so ari, tan nia! Si Haiqâr tan say armada to so akaparaan.
26 Tan sanen anengneng nen Haiqâr a wadman so ari, sikatoy inmasingger tan sinyal to so armada ya onkiwas a singa ed bakal tan milaban ira a singa ed sulat, ya agto amta no antoy abot ya inkotkot nen Nadan sikato.
27 Tan sanen anengneng na ari so gawa nen Haiqâr sikato so apagaan na kapagaan tan takot tan inkawetwet, tan sikatoy sinmanok ed baleg a sanok.
28 Et inkuan nen Nadan ed sikato, 'Anengneng mo, O katawan kon ari! antoy ginawa na sayan maermen? balet ag ka manpasnok tan ag ka manermen odino mansasakit, no ag ingen onla kad abung mo tan onyurong ka ed tronom, tan iyakar ko ed sika si Haiqâr ya akagapos tan akadena na saray kadena, tan paekalen ko so kalaban mo ya anggapoy sagpot.'
29 Tan pinmawil so ari ed trono to, lapud sikatoy sinmanok ed Haiqâr, tan anggapoy ginawa to nipaakar ed sikato. Tan linma si Nadan ed Haiqâr tan inkuan tod sikato, 'W'allah, O uncle ko! Say ari et peteg a manliket ed sika tekep na baleg a liket tan misalamat ed sika lapud ginawam so ingganggan to ed sika.
30 Tan natan imbaki to ak ed sika pian ipawil mo so saray sundalo ed saray kimey da tan onla ka ed sikato a

saray limam so akagapos ed beneg mo, tan saray salim so akakadena, pian nanengneng iya na saray embahador nen Faraon, tan pian say ari so tatakotan da tan na ari ra.'
31 Insan inmebat si Haiqâr, 'Say pandengel et singa katutulok.' Et inmalagey a tampol tan binalor to ray lima to ed benegan to, tan binalor to ray sali to.
32 Tan sikatoy inawit nen Nadan tan akila ed ari. Tan nen linmoob si Haiqâr ed arap na ari, sikatoy dinmakmomo ed arap to diad dalin, tan pinirawat toy pakayari tan andi-anggaan a bilay ed ari.
33 Insan inkuan na ari, 'O Haiqâr, say Sekretaryo ko, say Gobernador na saray kimey ko, say Chancellor ko, say manuley na Estado ko, ibagam ed siak no antoy mauges ya ginawak ed sika kanian tinumangan mo ak ed sayan makapadimlan gawa.'
34 Insan da impanengneng ed sikato iray sulat ya insulat to tan akatatak. Tan nen anengneng iya nen Haiqâr, ginmiwgiw iray sali to tan say dila to so akagapos a tampol, tan sikatoy agmakasalita na sakey a salita lapud takot; balet sikatoy akaarap ed dalin tan sikatoy emel.
35 Tan sanen anengneng iya na ari, alikna ton segurado a nanlapud sikato so bengatla, tan sikatoy inmalagey a tampol tan ingganggan to ran pateyen da si Haiqâr, tan sugaten da so beklew to na espada ed paway na syudad.
36 Insan inmeyag si Nadan tan inkuanto, 'O Haiqâr, O blackface! antoy gunggona na panagdalepdep mo odino pakayarim ed panggawam ed sayan gawa ed ari?'
37 Ontan so inkuan na manag-istorya. Tan say ngaran na espadahan et Abu Samîk. Inkuan na ari ed sikato, 'O manag-espada! ombangon ka, onla ka, putoten moy beklew nen Haiqâr diad puerta na abung to, tan iyarawi moy ulo to ed laman to na sanlasus a kasiko.'
38 Insan tinmalimukor ed ari si Haiqâr tan inkuanto, 'Manbilay komon ya anggad angga so katawan kon ari! tan no labay mo ak a pateyen, nasumpal komon so pilalek mo; tan kabat ko ya agak nankasalanan, balet say marelmeng a too bas a mangiter na kuenta ed karelmeñgan to; angaman ontan, O katawan kon ari! Ipikasik ed sika tan ed pikakaarom, ya abuloyan mo so manag-espada ya iter toy laman ko ed saray aripen ko, pian iponpon da ak, tan say aripen mo so magmaliw ya bagat mo.'
39 Inmalagey so ari tan ingganggan tod samay manag-espada ya gawaen tod sikato so labay to.
40 Tan tampol ton ingganggan iray lingkor to ya alaen da si Haiqâr tan say manag-espada tan mila rad sikato ya lakseb pian sikatoy pateyen da.
41 Tan sanen amta nen Haiqâr a sikatoy pateyen, sikatoy angibaki na asawa to, tan inkuan to ed sikato, 'Ompaway ka tan abeten mo ak, tan walay kaibam a sanlibon kalangweran a birhen, tan isulong mo ra na saray kawes a kolor-ube tan seda pian sikara so onakis ed siak sakbay na ipatey ko.
42 Tan mangiparaan kay lamisaan parad espada tan saray lingkor to. Tan mangilaok na dakel ya alak, pian makainum ira.'
43 Tan ginawa to so amin ya ingganggan to. Tan sikatoy marunong a tuloy, masilib, tan maalwar. Tan intipon to so amin ya posiblin inka-magalang tan panagaral.
44 Tan sanen sinmabi so armada na ari tan say espadaan, aromog da so lamisaan ya akaparaan, tan say alak tan saray mararakep a tagano, tan ginmapo ran angan tan inminum anggad sikaray napno tan abuek.
45 Insan inyarawi nen Haiqâr so espadahan ed grupo tan inkuanto, 'O Abu Samîk, ag mo ta amta ya nen labay kan pateyen nen Sarhadum ya ari, ya ama nen Senakerib, inala ta ka tan inyamot ta ka ed sakey a pasen anggad kinmepa so pasnok na ari tan kinerew to ka?
46 Tan sanen inyakar ta ka ed arap to et sikatoy nanliket ed sika: tan natan et tandaan mo so kaabigan ya ginawak ed sika.
47 Tan amtak a pagbabawian na ari so nipaakar ed siak tan onsanok a maong ed pamatey ed siak.
48 Ta anggapoy kasalanan ko, tan sano iyarap mo ak ed arap to diad palasyo to, makaabet ka na baleg a kapalaran, tan naamtaan mo a si Nadan ya anak na agik a bii so amalikdo ed siak tan ginawa to iyan mauges a gawa ed siak, tan magbabawi so ari ed impamatey to ed siak; tan natan wala so sakey a silong ko ed hardin na abung ko, tan anggapoy makaamta ed saya.
49 Iyamot mo ak ed satan diad pikakabat na asawak. Tan walay aripen kon walad prisoan a manepeg a pateyen.
50 Ipaway yo tan isulong yo ray kawes ko, tan ganggan yo ray aripen a pateyen da no abuek ira. Ag da amta no siopa so papateyen da.
51 Tan iyarawi toy ulo to ed laman to na 100 a kasiko, tan iter koy bangkay to ed saray ariripen ko pian iponpon da itan. Tan mantipon ka na baleg a kayamanan ed siak.
52 Tan ginawa na espadahan so ingganggan nen Haiqâr ed sikato, tan sikatoy linma ed ari tan inkuan to ed sikato, 'Manbilay komon ya anggad angga so ulom!'
53 Insan say asawa nen Haiqâr et inyakar tod sikato diad panagamotan to kada simba no antoy magenap ed sikato, tan anggapoy makaamta ed satan noag sikato labat.
54 Tan say istorya so nibalita tan inulit tan nikayat ed amin a pasen no panon a si Haiqâr a Makabat so pinatey tan inatey, tan amin a totoo ed saman a syudad so nanermen ed sikato.
55 Tan nanakis ira tan inkuan da: 'Abagey ka la, O Haiqâr! tan lapud panagaral tan inka-magalang mo! Agaylan makapaermen ed sika tan ed pikakabat mo! Iner so pakaromogan na sananey a singa sika? tan iner so kawalaan na sakey a toon ontanlan intelihente, ontanlan marunong, ontanlan marunong ed pananguley a mipara ed sika pian sikatoy makapano ed pasen mo?'
56 Balet say ari et manbabawi nipaakar ed Haiqâr, tan say panagbabawi to et anggapoy agawaan to.
57 Insan to tinawag si Nadan tan inkuan tod sikato, 'La ka tan awit mo ray kakaarom tan manggawa ka na panag-ermen tan panag-akis parad si tiyo mon Haiqâr, tan manermen ka parad sikato unong ed kustombre, ya igalang moy pakanodnonotan to.'
58 Balet sanen si Nadan, say makulangkulang, anggapoy pikakabat, tan anawet so puso to, et linma ed abung na masiken to, sikatoy ag-inmakis odino nanermen odino

nannangis, noagta tinipon to ray andiay-puso tan mabanday a totoo tan angan tan inminum ira.
59 Tan ginapoan nen Nadan ya inerel iray aripen a bibii tan saray aripen a kayarian nen Haiqâr, tan binalor to ra tan pinairap to ra tan binugbog to ra na makapasinagem a panagpaltog.
60 Tan agto nirespeto so asawa nen tiyo to, samay amabaleg ed sikato a singa anak to, noagta labay ton sikatoy napelag ed kasalanan a kaiba to.
61 Balet si Haiqâr et apaldua ed panagamotan, tan nadngel to so pannangis na saray aripen to tan saray kakaabay to, tan indayew to so Sankatageyan a Dios, say Mapangasi, tan akisalamat, tan sikatoy naynay a manpipikasi tan akikasi ed Sankatagyan a Dios .
62 Tan say espadahan et onsasabi ed Haiqâr panapanaon legan a sikatoy walad pegley na panagamotan: tan si Haiqâr so onsasabi tan akikasi ed sikato. Tan sikatoy niligliwa to tan pinirawat ton nibulos.
63 Tan nen nireport so istorya ed arum a bansa ya si Haiqâr a Sage so pinatey, amin ya arari so nanermen tan nanmudmora ed si Arin Senakerib, tan nanermen ira ed si Haiqâr a managsolbar na saray patit.

KAPITULO 4

"Saray Patit na Sphinx." No antoy talagan agawa ed si Ahikar. Say ipawil to.
1 Tan nen aseguro na ari na Ehipto ya inatey si Haiqâr, sikatoy inmalagey a tampol tan nansulat na sulat ed si Arin Senakerib, ya impanonot tod sikato so kareenan tan say bunigas tan say biskeg tan say kagalangan ya labay mi parad sika, say inararok ya agik, si Ari Senakerib.
2 Abayag ko lan labay so mangipaalagey na sakey a kastilyo ed baetan na tawen tan dalin, tan labay ko ya mangibaki ka na sakey a marunong tan masilib a too a nanlapud sika a mangipaalagey ed siak, tan onebat ed siak na amin a tepet ko, tan pian nawalaan ak na saray buis tan saray buis na Asirya ed loob na taloy taon.'
3 Insan to tinatakan so sulat tan impawit tod kinen Senakerib.
4 Inala to tan binasa to tan inter to ed saray vizier to tan saray gagalangen a panarian to, tan sikara so awetwet tan nababaingan, tan sikato so sinmanok ed baleg a sanok, tan mankelaw no panon so gawaen to.
5 Insan to tinipon iray mamasiken tan saray marunong a lalaki tan saray marunong a lalaki tan saray pilosopo, saray managparles tan saray astrologo, tan balang sakey a walad bansa to, tan binasa tod sikara so sulat tan inkuan tod sikara, 'Siopa ed sikayo so malabay onla ed Faraon ya ari na Ehipto tan ebatan mo ray tepet to?'
6 Inkuan da ed sikato, 'Katawan min ari! amtaen mo ya anggapoy toon makaamta ed sarayan tepet ed panarian mo nilikud ed si Haiqâr, say visir tan sekretaryo mo.
7 Balet sikami et anggapoy amta mi ed saya, likud no si Nadan ya anak na agi ton bii, ta sikatoy angibangat ed sikato na amin a karunongan tan aral tan pikakabat to. Tawag mo ed sika, ompan naukbaran to iyan malet a buek.'
8 Insan tinawag na ari si Nadan tan inkuan tod sikato, 'Nengneng mo iyan sulat tan talusan mo no antoy karga to.' Tan sanen binasa itan nen Nadan, inkuanto, Katawan ko! siopay makayarin mangipaalagey na kastilyo ed baetan na tawen tan dalin?'
9 Tan sanen nadngel na ari so salita nen Nadan sikato so nanermen ed baleg tan makapasinagem a ermen, tan inmepas ed trono to tan yinmurong ed dapol, tan ginapoan toy nanakis tan nanakis nipaakar ed Haiqâr.
10 Inkuanto, 'Oy ermen ko! O Haiqâr, siopay makaamta ed saray sekreto tan saray patit! pakaskasi ak ed sika, O Haiqâr! O managbangat na bansak tan manuley na panarian ko, iner so pakaromogan ko na singa sika? O Haiqâr, O managbangat na bansak, iner so laen ko parad sika? pakaskasi ak lapu ed sika! panon ta kan dineral! tan dinmengel ak ed tongtongan na sakey a makulangkulang, ignorante ya ugaw ya andian na pikakabat, andian na relihyon, andian na inkalaki.
11 Ah! tan lamet Ah parad siak! siopay makapangiter ed sika ed siak anggan maminsan labat, odino mangibaga ed siak ya mabilay si Haiqâr? tan iter ko komon ed sikato so kapaldua na panarian ko.
12 Iner so nanlapuan ko? Ah, Haiqâr! pian nanengneng ta ka labat a maminsan, pian napenek ak ed inengneng ko ed sika, tan manliket ak ed sika.
13 Ah! O say ermen ko ed sika ed amin a panaon! O Haiqâr, panon ta kan pinatey! tan agak tinmunda ed kaso mo anggad anengneng ko so anggaan na pamaakaran.'
14 Tan agew-labin manakis so ari. Natan nen anengneng na espadahan so sanok na ari tan say ermen to parad si Haiqâr, say puso to so inmawet ed sikato,, tan sikatoy inmasingger ed arap to tan inkuan to ed sikato:
15 'O katawan ko! iganggan mo ray lingkor mo ya putoten day ulok.' Insan inkuan na ari ed sikato: 'Pakaskasi ka, Abu Samîk, antoy kasalanan mo?'
16 Tan inkuan ed sikato na espada, 'O katawan ko! balang aripen ya onsumlang ed ganggan na katawan to et napatey, tan siak et onsumlang ed ganggan mo.'
17 Insan inkuan na ari ed sikato. 'Pakaskasi ka, O Abu Samîk, antoy ginawam ya sumlang ed ganggan ko?'
18 Et inkuan ed sikato na espada, 'O katawan ko! ingganggan mo ak ya pateyen koy Haiqâr, tan amtak ya pagbabawian mo so nipaakar ed sikato, tan sikatoy alingo, tan sikatoy inyamot ko ed sakey a pasen, tan pinatey ko so sakey ed saray aripen to, tan sikato natan so maligen la ed bobon, tan no iganggan mo ak et awiten ko ed sika.'
19 Inkuan na ari ed sikato. 'Pakaskasi ka, O Abu Samîk! inelek-elekan mo ak tan siak so katawan mo.'
20 Inkuan na espada ed sikato, 'Andi, diad panamegley na bilay mo, O katawan ko! Si Haiqâr et maligen tan mabilay.'
21 Tan sanen nadngel na ari itan a salita, sikatoy alikna ton segurado ed pamaakaran, tan say ulo to so nanlangoy, tan sikatoy adismaya lapud liket, tan ingganggan to ran mangawit na Haiqâr.
22 Inkuan tod samay espada, 'O napanmatalkan ya aripen! no tua so panagsalitam, labay ta kan payamanen,

tan iyatagey so dignidad mo nen say dignidad na amin a kakaarom.'
23 Tan say manag-espada et linma a malikeliket anggad akasabi ed abung nen Haiqâr. Tan nilukasan toy puerta na panagamotan, tan linmeksab tan aromog toy Haiqâr ya akayurong, ya idadayew toy Dios, tan misalsalamat ed Sikato.
24 Tan sikatoy inmeyag ed sikato, a kuan to, 'O Haiqâr, itarok ko so sankabalgan a liket, tan liket, tan liket!'
25 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'Antoy balita, O Abu Samîk?' Tan insalaysay tod sikato so amin a nipaakar ed Faraon manlapud gapo ya anggad sampot. Insan to inala tan linmad ari.
26 Tan sanen sikatoy ninengneng na ari, anengneng ton sikatoy mairap-bilay, tan say buek to et binmaleg a singa saray kuko na agila, tan say laman to et marutak lapud dabok, tan anguman tan kinmupas so kolor na lupa to tan natan et singa la dapol.
27 Tan sanen sikatoy anengneng na ari et sikatoy naermenan tan inmalagey a tampol tan nilakap to tan inangoban to, tan nanakis lapud sikato tan inkuan to: ‘Idayew so Dios! ya angipawil ed sika ed siak.'
28 Insan sikatoy niligliwa tan niligliwa to. Tan inekal toy kawes to, tan insulong tod samay espada, tan sikatoy mapangasi ed sikato, tan inikdan toy baleg a kayamanan, tan pinapainawa toy Haiqâr.
29 Insan inkuan nen Haiqâr ed ari, 'Manbilay komon ya anggad angga so katawan kon ari! Saraya so gawa na saray anak na mundo. Angipabaleg ak na kiew a palma pian makapansandia ak ed satan, tan sikatoy tinmuek ed gilig, tan inbantak to ak.
30 Balet, O Katawan ko! lapud pinmatnag ak ed arap mo, agmo ka komon papairapen! Tan inkuan na ari ed sikato: 'Bendito so Dios, ya angipatnag na panangasi ed sika, tan amta ton alingo ka, tan inliktar to ka tan inliktar to ka manlapud impamatey.
31 Balet onla ka ed ambetel a panagdigusan, tan kiskisan mo so ulom, tan putoten mo ray kuko mo, tan mansulong ka na kawes mo, tan manliket ka ed loob na apataplon agew, pian makagawa kay maong ed inkasika tan napaaligwas moy kipapasen mo tan say kolor na lupam nayarin ompawil ed sika.'
32 Insan inekal na ari so mabmablin kawes to, tan insulong tod si Haiqâr, tan akisalamat si Haiqâr ed Dios tan angigalang ed ari, tan linma ed ayaman to a malikeliket tan malikeliket, ya indaydayew toy Sankatagyan a Dios.
33 Tan nanliket ed sikato iray totoo ed sankaabungan to, tan nanliket met iray kakaaro to tan balang sakey ya akadngel a sikatoy mabilay.

KAPITULO 5

Say letra na saray "pabitla" et nipanengneng ed si Ahikar. Saray ugugaw a lalaki ed saray agila. Say sankaunaan ya "eroplano" ya biahe. Onla ed Ehipto. Si Ahikar, bilang sakey a toon marunong et walaan met na sense of humor. (Bersikulo 27).

1 Sinumpal toy ingganggan na ari, tan nanpainawa ed loob na apataploy agew.
2 Insan insulong toy sankaabigan a kawes to, tan linmad ari, a kaiba to ray aripen to ed benegan tan arap to, a manliliket tan manliliket.
3 Balet sanen naamtaan nen Nadan ya anak na agi to so nagagawa, sikatoy tinmakot tan ataktakot, tan sikatoy awetwet, ta agto amta no antoy gawaen to.
4 Tan sanen anengneng nen Haiqâr iya, sikatoy linmoob ed arap na ari tan sikatoy kinabat to, tan sikato so angibano, tan pinayurong to ed abay to, ya inkuan to ed sikato,
'O inad-arok ya Haiqâr! nengneng mo irayan sulat ya impawit na ari na Egipto ed sikami, kayari ton nadngelan a sika so pinatey.
5 Pinapasnok da kami tan tinalo da kami, tan amayamay ed saray totoo ed bansa mi so binmatik ed Ehipto lapud takot da ed saray buis ya impakerew na ari na Ehipto ed sikami.
6 Insan inala nen Haiqâr so sulat tan binasa to tan atalosan to so karga to.
7 Insan inkuan tod ari. ‘Ag ka manpasnok, O katawan ko! Onla ak ed Egipto, tan ipawil ko ed Faraon iray ebat, tan ipanengneng ko ed sikato iyan sulat, tan ebatan ko ed sikato so nipaakar ed saray buis, tan ipawil ko so amin a binmatik; tan pabaingan ko ray kalaban mo diad tulong na Sankatagyan a Dios, tan parad Liket na panarian mo.'
8 Tan sanen nadngel na ari iyan paliwawa manlapud Haiqâr sikatoy nanliket ed baleg a liket, tan say puso to so linmaknab tan sikatoy impanengneng to na panangasi.
9 Tan inkuan nen Haiqâr ed ari: 'Iter mo ak ed loob na apataplon agew pian naisip ko yan tepet tan naasikaso ko itan.' Tan inabuloyan na ari iya.
10 Tan linma si Haiqâr ed ayaman to, tan ingganggan to ray manag-ayam ya mangala na duaran kilaw ya agila parad sikato, tan inala da ra tan inawit da ra ed sikato: tan ingganggan to ray manag-abel na lubir ya man-abel ira na duaran lubir a koton parad sikato, balang sakey ed sikara duaran libo a kasiko so karukey to, tan impaawit to ray karpentero tan ingganggan to ran manggawa na duaran angkakabaleg a kahon, tan saya so ginawa ra.
11 Insan sikatoy angala na duaran angkekelag ya ugugaw, tan inagew-agew ton ibabagat iray kordero tan papakanen to ray agila tan ugugaw a lalaki, tan pinalugan to ray ugugaw a lalaki ed beneg na saray agila, tan binalor to ra na malet a singer, tan insinger to so lubir ed saray sali na saray agila, tan paulyanan iran ontagey a kalkalna ed tagey ed inagew-agew, anggad distansyan samploran kasiko, anggad niyugali da la ra tan edukado ed satan; tan tinmatdang ira ed amin a karukey na lubir anga ed akasabi ra ed tawen; saray ugugaw a lalaki so walad beneg da. Insan to ra inyasingger ed sikato.
12 Tan nen anengneng nen Haiqâr ya asumpal so pilalek to, binilin to ray ugugaw a lalaki ya no sikaray atagey ed tawen et oneyag ira, a kuan da:
13 'Mangiyakar kayod sikami na pitek tan bato, pian mangipaalagey kami na kuta parad si Arin Faraon, ta andi-kakanaan kami.'

14 Tan agbalot asumpal nen Haiqâr so pangipasal tan pangipasal ed sikara anggad akasabi ra ed sankatageyan a posiblin punto (na dunong).
15 Insan tinaynan to ra tan linmad ari tan inkuan to, ‘O katawan ko! asumpal so kimey unong ed pilalek mo. Mila kad siak ya ombangon pian nipanengneng ko ed sika so makapakelkelaw.'
16 Kanian inmalagey so ari tan yinmurong ed si Haiqâr tan linma ed maawang a pasen tan angibaki na mangawit ed saray agila tan saray ugugaw a lalaki, tan binalor ira nen Haiqâr tan inyakar to ra ed tagey ed amin a karukey na saray lubir, tan ginmapo iran inmeyag bilang imbangat to ra. Insan to ra inyasingger ed sikato tan inyan to ra ed pasen da.
17 Tan say ari tan saramay kaiba to so nankelaw ed baleg a pankelaw: tan say ari inangoban toy Haiqâr ed baetan na saray mata to tan inkuan to ed sikato, 'Onla ka ed kareenan, O inad-arok! O inkatangsit na panarian ko! ed Ehipto tan ebatan iray tepet nen Faraon tan taloen yo diad panamegley na biskeg na Sankatageyan a Dios.’
18 Insan sikatoy nampatanir ed sikato, tan inawit to ray sundalo to tan saray armada to tan saray kalangweran a lalaki tan saray agila, tan linma ra ed saray ayaman na Ehipto; tan nen akasabi la diman, linmingaw ya amaarap ed bansa na ari.
19 Tan sanen naamtaan na saray totoo ed Ehipto ya angibaki si Senakerib na sakey a too ed Privado a Konsilyo to pian mitongtong ed Faraon tan onebat ed saray tepet to, impaamta ra itan ed si Arin Faraon, tan angibaki na sakey a grupo na Privado a Konsilyo to pian iyarap da ed Faraon .
20 Tan sikatoy linma tan linma ed arap na Faraon, tan dinmakmomo ed sikato a singa manepeg a gawaen ed saray arari.
21 Inkuan tod sikato: ‘O katawan kon ari! Si Arin Senakerib so mangibabano ed sika tekep na daakan a kareenan tan biskeg, tan kagalangan.
22 Tan imbaki to ak, a sakey ak ed saray aripen to, pian naebatan ta ka ed saray tepet mo, tan sumpalen ko so amin a pilalek mo: ta angibaki kay mananap ed katawan kon ari na sakey a too a mangipaalagey ed sika na sakey a kastilyo ed baetan na say tawen tan say dalin.
23 Diad panamegley na tulong na Sankatagyan a Dios tan say magalang a panangabobon mo tan say pakayari na katawan kon ari et ipaalagey ko itan parad sika unong ed labay mo.
24 Balet, Katawan kon ari! no antoy imbagam ed satan nipaakar ed saray buis na Ehipto ed loob na taloy taon--natan say inkapekder na sakey a panarian et malet a hustisya, tan no manalo ka tan say limak et anggapoy dunong ton onebat ed sika, sirin say katawan kon ari et mangibaki ed sika na saray buis ya imbagam.
25 Tan no naebatan ta ka ed saray tepet mo, sika so mangipawit ed katawan kon ari na antokaman ya imbagam.’
26 Tan sanen nadngel na Faraon itan a salita, sikatoy nikelawan tan awetwet ed kawayangan na dila to tan ed inka-marakep na panagsalita to.
27 Inkuan nen Arin Faraon ed sikato, ‘O too! antoy ngaran mo?' Inkuanto, 'Say lingkor mo et si Abiqâm, tan siak so sakey a melag ya ulsa ed saray ulsa nen Arin Senakerib.'
28 Et inkuan na Faraon ed sikato, 'Anggapo tay katawan mo a mas atagey so kagalangan to nen say sika, kanian angibaki ed siak na melag ya ayep pian onebat ed siak tan mitongtong ed siak?'
29 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan kon ari! Labay ko ed Dios a Sankatagyan a nasumpal ko so walad kanonotan mo, ta say Dios et kaiba na saray makapuy pian nagulo iray mabiskeg.'
30 Insan ingganggan na Faraon a mangiparaan ira na panayaman parad si Abiqâm tan ikdan day naakan, karne, tan iinumen, tan amin a nakaukolan to.
31 Tan sanen asumpal la itan, taloy agew ed saginonor et nankawes si Faraon na kolor-ube tan ambalanga tan yinmurong ed trono to, tan amin a visir to tan saray manunaan ed panarian to so akaalagey a nankrus iray lima ra, saray sali ra so mankakasakey, tan saray ulo ra so akayurong.
32 Tan angibaki so Faraon na mangala ed si Abiqâm, tan sanen sikatoy inmarap ed sikato, sikatoy dinmakmomo ed arap to, tan inangoban to so dalin diad arap to.
33 Inkuan nen Arin Faraon ed sikato, ‘O Abiqâm, siopay mipara ed siak? tan saray gagalangen ed panarian ko, siopay mipara ed sikara?'
34 Inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan ko, kanayon ko, singa ka ed talintao a Bel, tan saray gagalangen a panarian mo et singa saray aripen to.'
35 Inkuan tod sikato, 'La ka, tan ompawil ka dia nabuas.' Kanian linma si Haiqâr unong ed ingganggan nen ari ed sikato.
36 Diad tinmumbok ya agew, linma si Haiqâr ed arap na Faraon, tan dinmakmomo, tan inmalagey ed arap na ari. Say Faraon et akakawes na ambalanga, tan saray gagalangen a totoo et akakawes na ampoti.
37 Tan inkuan nen Faraon ed sikato, 'O Abiqâm, siopay mipara ed siak? tan saray gagalangen ed panarian ko, siopay mipara ed sikara?'
38 Tan inkuan nen Abiqâm ed sikato, 'O katawan ko! sika so singa banwa, tan saray lingkor mo et singa saray sinag to.' Inkuan na Faraon ed sikato, 'La ka lad abung mo, tan pawil ka dia nabuas.'
39 Insan ingganggan na Faraon so Korte to ya mankawes na puron amputi, tan say Faraon et nankawes a singa sikara tan yinmurong ed trono to, tan ingganggan to ran alaen so Haiqâr. Linmoob tan yinmurong ed arap to.
40 Inkuan na Faraon ed sikato, 'O Abiqâm, siopay mipara ed siak? tan saray gagalangen ko, siopay mipara ed sikara?'
41 Tan inkuan nen Abiqâm ed sikato, 'O katawan ko! singa ka bulan, tan saray gagalangen mo et singa saray planeta tan bitewen.' Inkuan na Faraon ed sikato, 'La ka, tan dia ka nabuas.'
42 Insan ingganggan na Faraon iray lingkor to ya mansulong na nanduruman kolor na kawes, tan nansulong na ambalangan kawes so Faraon, tan

yinmurong ed trono to, tan ingganggan to ran alaen da si Abiqâm. Tan sikatoy linmoob tan dinmakmomo ed arap to.
43 Tan inkuan to, 'O Abiqâm, siopay mipara ed siak? tan saray armadak, siopay mipara ed sikara?' Inkuanto, 'O katawan ko! singa ka bulan na Abril, tan saray armadam et singa saray rosas to.'
44 Tan sanen nadngel na ari so nanliket ed baleg a liket tan inkuan to, 'O Abiqâm! nen inmuna ya inkomparam ak ed talintao a Bel, tan saray gagalangen ko ed saray aripen to.
45 Tan diad komaduan pankanawnawa et inkompara mo ak ed banwa, tan saray gagalangen ko ed saray sinag na banwa.
46 Tan dia ed komatlo inkompara yo ak ed bulan, tan saray gagalangen ko ed saray planeta tan saray bitewen.
47 Tan dia ed komapat a panaon inkompara yo ak ed bulan na Abril, tan saray gagalangen ko ed saray rosas to. Balet natan, O Abiqâm! ibagam ed siak, katawan mo, Arin Senakerib, siopay kapara to? tan saray gagalangen to, siopay piparaan da?'
48 Tan inmeyag si Haiqâr ed maksil a boses tan inkuan to: 'Arawi komon ed siak so pangibaga ed katawan kon ari tan sika so akayurong ed tronom. Balet onalagey ka pian ibagak ed sika no siopay piparaan na katawan kon ari tan no siopay piparaan na saray gagalangen a totoo to.'
49 Balet awetwet so Faraon ed inkabulos na panagsalita to tan inkakpel ton onebat. Insan inmalagey so Faraon ed trono to, tan inmalagey ed arap nen Haiqâr, tan inkuan tod sikato, 'Ibagam natan ed siak, pian naamtaan ko no siopay mipara ed katawan mon ari tan saray gagalangen to.'
50 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato: 'Say katawan ko et Dios na tawen, tan saray gagalangen to et saray kirmat tan karol, tan no labay to et onsiplog iray dagem tan onuran.
51 Tan iganggan to so karol, tan onliwawa tan onuran, tan bembenan to so agew, tan ag to iter so liwawa to, tan say bulan tan saray bitewen, tan ag ira manliberliber.
52 Tan ingganggan to so bagyo, tan onsiplog itan tan onuran tan gatin-gatinan toy Abril tan deralen to ray rosas tan kaabungan to.'
53 Tan sanen nadngel na Faraon iyan salita, sikatoy awetwet a maong tan sinmanok a maong, tan inkuan to ed sikato: 'O too! ibagam ed siak so tua, tan ipaamtam no siopa kan talaga.'
54 Tan imbaga tod sikato so tua. 'Siak si Haiqâr ya eskriba, say sankatalonggaringan ed saray Privy Councilor nen ari Senakerib, tan siak so vizier to tan say Gobernador na panarian to, tan say Chancellor to.'
55 Tan inkuan to ed sikato, Tua so imbagam ed sayan imbagam. Balet nadngelan mi si Haiqâr, ya pinatey nen Arin Senakerib, balet singa ka mabilay tan maong so laman mo.'
56 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'On, ontan so agawa, balet idayew so Dios, a makaamta no anto so akaamot, ta say katawan kon ari so angiganggan a pateyen da ak, tan sikatoy anisia ed salita na saray totoon makulangkulang, balet inliktar na Katawan siak, tan mapalar so manmamatalek ed Sikato.'
57 Tan inkuan na Faraon ed si Haiqâr, 'La ka, tan nabuas et wadia ka, tan ibagam ed siak so sakey a salita ya agko nin balot nadngel ed saray gagalangen ko odino ed saray totoo na panarian ko tan bansak.'

KAPITULO 6

Tinmalona so panagpalikdo. Inebatan nen Ahikar so kada tepet nen Faraon. Saray ugugaw a lalaki ed saray agila so kapantokan na agew. Say kakabatan, a matalag a naromog ed kadaanan a Kasulatan, so niparungtal ed Bersikulo 34-45.
1 Tan linma si Haiqâr ed ayaman to, tan nansulat na sakey a sulat, ya oniay inkuan to:
2 Nanlapud ari nen Senakerib na Asiria. tan Ninive ed Faraon ya ari na Ehipto.
3 'Kareenan komon ed sika, O agik! tan say ipaamta mi ed sika ed saya et say sakey ya agi et mankaukolan na agi to, tan saray arari na balang sakey, tan say ilalo ko ed sika et pautangen mo ak na siam a lasus a talento na balitok, ta nakaukolan ko iya parad tagano na arum ed saray sondalo, pian, nagastos ko ed sikara. Tan kayari na daiset a panaon et ipawit ko itan ed sika.'
4 Insan to tinipon so sulat tan inyarap tod Faraon diad tinmumbok ya agew.
5 Tan sanen anengneng to itan, sikatoy awetwet tan inkuan to ed sikato, Tua, anggapo nin balot so nadngel kon salita ed siopaman a mipara ed saya.
6 Insan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'Tua ya saya so utang mo ed katawan kon ari.'
7 Tan inawat iya na Faraon, a kuan to, 'O Haiqâr, singa sika so matua ed panaglingkor ed saray arari.
8 Narayew komon so Dios ya nanggawa ed sika ya ayadyari ed kakabatan tan angiter ed sika na pilosopiya tan pikakabat.
9 Tan natan, O Haiqâr, wala ni so labay mi ed sika, ya ipaalagey mo a singa sakey a kastilyo ed baetan na tawen tan dalin.'
10 Insan inkuan nen Haiqâr, 'Say ondengel et ontulok. Ipaalagey ta ka na sakey a kastilyo unong ed labay tan labay mo; balet, O katawan ko, mangiparaan ak na apog tan bato tan pitek tan saray komikimey, tan walaan ak na saray marundunong a managpaalagey a mangipaalagey parad sika unong ed labay mo.'
11 Tan imparaan na ari so amin na saya parad sikato, tan linma ra ed sakey a maawang a pasen; tan linma diman si Haiqâr tan saray anak to, tan inawit to ray agila tan saray kalangweran a lalaki; tan say ari tan amin a gagalangen to et linma tan nantitipon so interon syudad, pian nanengneng da no antoy gawaen nen Haiqâr.
12 Insan impaway nen Haiqâr iray agila ed saray kahon, tan insinger to ray kalangweran a lalaki ed beneg da, tan insinger to ray lubir ed sali na saray agila, tan pinaulyanan to ra ed tagey. Tan tinmatdang ira ed tagey, anggad nansiansia ra ed baetan na tawen tan dalin.
13 Tan inmeyag iray ugugaw a lalaki, a kuan da, 'Mangala kayo na saray laryo, mangawit kayo na pitek,

pian ipaalagey mi so kastilyo na ari, ta akaalagey kamin anggapoy gagawaen mi!’
14 Tan mankelaw tan mankelaw iray totoo, tan mankelaw ira. Mankelaw so ari tan saray gagalangen to.
15 Tan ginapoan nen Haiqâr tan saray lingkor to a pinaltog iray komikimey, tan inmeyag ira parad saray sundalo na ari, ya inkuan da ed sikara, 'Iyakar yo ed saray marundunong a komikimey so labay da tan ag yo ra amperen ed kimey da.'
16 Et inkuan na ari ed sikato, 'Nababaingan ka; siopay makapangiyakar na antokaman ya anggad ontan a kaarawi?'
17 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan ko! panon tayon ipaalagey so sakey a kastilyo ed tagey? tan no wadia so katawan kon ari, sikatoy makapangipaalagey komon na pigaran kastilyo ed loob na sakey ya agew.'
18 Tan inkuan na Faraon ed sikato, 'La ka, O Haiqâr, ed abung mo tan manpainawa ka, ta tinmunda kami lan mangipaalagey na kastilyo, tan nabuas onla kayod siak.'
19 Insan linma si Haiqâr ed ayaman to tan diad tinmumbok ya agew et sikatoy inmarap ed Faraon. Inkuan nen Faraon, 'O Haiqâr, antoy balita nipaakar ed kabayo na katawan mo? ta no sikatoy onasingger ed dalin na Asirya tan Ninive, tan narengel na saray kabayo tayo so boses to, ipelag da ray sibong da.'
20 Tan sanen nadngel nen Haiqâr iyan salita, sikatoy linma tan angala na sakey a pusa, tan binalor to tan ginapoan ton pinaltog na mabiskeg a panagsiplat anggad nadngel itan na saray Ehipsio, tan linma ra tan imbaga ra ed ari so nipaakar ed satan.
21 Tan angibaki so Faraon na mangala ed si Haiqâr, tan inkuan tod sikato, 'O Haiqâr, akin et ontan so panagpaltog mo tan panagkabil mo ed saman ya emel ya ayep?'
22 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, Katawan kon ari! peteg a sikato so nanggawa na makapadimlan gawa ed siak, tan kanepegan to so saya a panagpaltog tan panagpaltog, lapu ed say katawan kon ari a Senakerib so angiter ed siak na sakey a maong a manok, tan sikato so walaan na mabiskeg a peteg a boses tan kabat to so saray oras na agew tan labi.
23 Tan say pusa so binmangon ed sayan mismon labi tan pinuter toy ulo to tan tinmaynan, tan lapud sayan ginawa to et sikatoy ginawak ed sayan panagpasakit.’
24 Tan inkuan na Faraon ed sikato, 'O Haiqâr, nanenengneng ko ed amin na saya ya ontatakken ka la tan wala ka lad panangasikaso, ta diad baetan na Ehipto tan Ninive et walay anemaplo tan waloran parasang, tan panon ya linma ed sayan labi tan pinatey to say ulo na manok mo tan ompawil ka?'
25 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan ko! no ontan so kaarawi na Ehipto tan Ninive panon so pakadngel na saray kabayon kabayo no say kabayo na katawan kon ari et man-ungol tan manpapaspas na saray sibong da? tan panon ya makasabi ed Ehipto so boses na kabayo?'
26 Tan sanen nadngel itan nen Faraon, amta to ya inebatan nen Haiqâr iray tepet to.
27 Inkuan nen Faraon, 'O Haiqâr, labay kon gawaen mo ak a lubir ed buer na dayat.'
28 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, "O katawan kon ari! Iganggan mo ran mangiter na lubir ed siak manlapud panagsimpenan na kayamanan pian makagawa ak na singa satan.'
29 Insan linma si Haiqâr ed beneg na abung, tan nan-bour ed saray abut ed mapitek a gilig na dayat, tan angala na sakey a dakulap a buer ed lima to, buer-dayat, tan sanen sinmabi so banwa, tan linmoob ed saray abut, sikatoy inlaknab to say buer ed agew anggad nagmaliw ya singa inabel na lubir.
30 Inkuan nen Haiqâr, 'Iganggan mo ray lingkor mo ya alaen da irayan lubir, tan kapiganman a labay mo, manggawa ak na singa saratan.'
31 Inkuan nen Faraon, 'O Haiqâr, walay gilingan mi dia tan abuyak itan tan labay kon idait mo itan.'
32 Insan ninengneng itan nen Haiqâr, tan akaromog na sananey a bato.
33 Tan inkuan to ed Faraon, ‘O katawan ko! Sakey ak a dayo: tan anggapoy kagawaan ko ed panagdait.
34 Balet labay kon iganggan mo ray matoor a managgaway sapatos mo a manputot na saray abel ed sayan bato, pian nadait ko itan a bato na gilingan.’
35 Insan inmelek so Faraon tan amin a gagalangen to. Inkuanto, 'Narayew so Sankatagyan a Dios ya angiter ed sika na sayan kakabatan tan kakabatan.'
36 Tan sanen anengneng nen Faraon a sikatoy tinalo nen Haiqâr, tan impawil to ed sikato iray ebat to, sikatoy tampol a nanliket, tan ingganggan to ran mankolekta na taloy taon a buis parad sikato, tan iyakar da iratan ed Haiqâr.
37 Tan inekal to ray kawes to tan insulong to iratan ed si Haiqâr, tan saray sundalo to, tan saray lingkor to, tan inter tod sikato so gastos ed biahe to.
38 Tan inkuan to ed sikato, 'Onla ka ed kareenan, O biskeg na katawan mo tan inkamapaatagey na saray Doktor to! wala kasi ed saray Sultan ya mipara ed sika? iter moy panangibano ko ed katawan mon ari a Senakerib, tan ibagam ed sikato no panon so impangipawit mi ed sikato na saray regalo, ta saray arari et mankontento ed daiset.'
39 Insan inmalagey si Haiqâr, tan inangoban to ray lima nen ari a Faraon tan inangoban to so dalin diad arap to, tan pinirawat tod sikato so biskeg tan pantultuloy, tan daakan ed panagsimpenan to, tan inkuan to ed sikato, 'O katawan ko! Labay ko ed sika ya anggapoy anggan sakey ed saray kabaleyan tayo a mansiansia ed Ehipto.'
40 Tan inmalagey so Faraon tan angibaki na saray manangiyabawag ed saray karsada na Ehipto ya anggapoy anggan sakey ed saray totoo na Asirya odino Ninive a mansiansia ed dalin na Ehipto, noagta onla ra ed si Haiqâr.
41 Insan linma si Haiqâr tan akibano ed ari na Faraon, tan nambiahe, ya anapen toy dalin na Asirya tan Ninive; tan wala so pigaran kayamanan to tan dakel a kayamanan.
42 Tan sanen akasabi so balita ed si Arin Senakerib ya onsasabi lay Haiqâr, sikatoy pinmaway pian abeten to

tan nanliket a maong ed sikato tekep na baleg a liket tan sikatoy nilakap to tan inangoban to tan inkuan to ed sikato, ‘Maabig ya agew ed abung mo: O kanayon! say agik a si Haiqâr, say biskeg na panarian ko, tan say inkamapaatagey na panarian ko.
43 Kerew mo no antoy labay mo ed siak, anggano labay moy kapaldua na panarian ko tan saray kayarian ko.'
44 Insan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O katawan kon ari, manbilay ka ya anggad angga! Ipanengneng moy panangasi, Katawan kon ari! ed si Abu Samîk bilang kasalat ko, ta say bilay ko et walad lima na Dios tan walad lima to.'
45 Insan inkuan nen Arin Senakerib, ‘Nagalang ka komon, O inad-arok ya Haiqâr! Gawaen kon mas atagey so istasyon nen Abu Samîk ya swordman nen say amin ya Privy Councilors ko tan saray paboritok.'
46 Insan sikatoy tinepetan na ari no panon so impideneng to ed Faraon manlapud inmunan insabi to anggad impawil to ed arapan to, tan no panon ton inebatan so amin a tepet to, tan no panon ton naawat iray buis a nanlapud sikato, tan saray pananguman na kawes tan saray regalo.
47 Tan si Arin Senakerib et nanliket ed baleg a liket, tan inkuan to ed si Haiqâr, 'Alam so labay mo ed sayan buis, ta amin et walad limam.'
48 Tan inkuan nen Haiqâr: 'Manbilay komon ya anggad angga so ari! Anggapoy labay ko no ag say kaligenan na katawan kon ari tan say pantultuloy na inkabantog to.
49 O katawan ko! antoy nagawaan ko ed kayamanan tan saray mipara ed satan? balet no labay mo ak ya kasian, iter mo ed siak si Nadan, ya anak nen agik, pian nabayaran ko so ginawa tod siak, tan iter mo ed siak so dala to tan ipasen kon anggapoy kasalanan ko ed satan.'
50 Inkuan nen Arin Senakerib, 'Alam, ta inter ko lad sika.' Tan inala nen Haiqâr si Nadan, say anak na agi ton bii, tan binalor to ray lima to na saray kadena na balatyang, tan inawit to ed ayaman to, tan inyan to na ambelat a gapos ed saray sali to, tan binalor to itan na malet a singer, tan kayari ton binalor ed ontan et inbantak to diad ambilunget a kuarto, diad abay na panagretiroan, tan tinuro toy Nabu-hal bilang bantay ed sikato pian ikdan to na sakey a tinapay tan daiset a danum kada agew.

KAPITULO 7

Saray parabolo nen Ahikar ya ditan to asumpal so edukasyon na saray akulaw to. Makapadinayew iran panangikompara. Tinawag nen Ahikar so ugaw na mararakep iran ngaran. Dia so sampot na istorya nen Ahikar.
1 Tan kapiganman ya onloob o ompaway si Haiqâr et babalawen toy Nadan, say anak na agi ton bii, ya ibabaga tod sikato ya makabat:
2 ‘O Nadan, ana’ko! Ginawa ko ed sika so amin a maong tan maomaong tan tinumangan mo ak ed satan na makapadimla tan mauges tan panagpatey.
3 ‘O anak ko! ibabaga na saray proverbio: Siopaman ya ag ondengel ed layag to, sikatoy padengelen da ed beklew to.'
4 Inkuan nen Nadan, 'Akin et manpasnok kad siak?'
5 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'Lapud pinabaleg ta ka, tan imbangat ta ka, tan inikdan ta kay galang tan respeto tan ginawa ta kan baleg, tan pinabaleg ta ka ed sankaabigan a panagpastol, tan pinayurong ta ka ed pasen ko pian magmaliw kan mananawir ko diad mundo, tan pinatey mo ak tan binales mo ak na inkaderal ko.
6 Balet say Katawan kabat to a siak so alingo, tan inlaban to ak ed saray lako ya inparaan mo ed siak, lapu ed say Katawan paabigen to so saray abuyak a puso tan amperen to so saray maimon tan saray mapaatagey.
7 O anak ko! sika so nagmaliw ed siak a singa sakey ya alakdan a sano ontupak ed gansa, ontusok ed satan.
8 O anak ko! singa ka gasela ya mangan ed saray lamot na madder, tan iyarum to ak natan tan nabuas et man-tan ira ya iyamot da ed saray lamot ko."
9 O anak ko! sika so akanengneng ed kaiba ton lakseb ed ambetel a panaon na panaoy ambetel; tan angala na ambetel a danum tan inkalbo tod sikato.
10 O anak ko! singa ka ed siak na sakey a toon angala na sakey a bato, tan inbantak to ed tawen pian tupaken to so Katawan to. Tan ag-akasabi so bato, tan ag-akasabi ed atagey, balet nagmaliw itan a sengegan na pakakonsiensia tan kasalanan.
11 O anak ko! no sika so angigalang tan angigalang ed siak tan dinengel mo so saray salitak sika komon so mananawir ko tan manuley ka komon ed saray panuley ko.
12 O anak ko! amtaen mo a no say ikol na aso odino baboy et samploran kasiko so karukey to ag-itan makaasingger ed balor na kabayo anggano singa itan seda.
13 O anak ko! Inisip ko ya sika komon so tomatawir ko nen ompatey ak; et sika lapu ed imon mo tan say kababaingan mo et labay mo ak a pateyen. Balet inliktar ak na Katawan ed kasiliban mo.
14 O anak ko! sika so nagmaliw ed siak a singa sakey a patit ya inyan ed tapew na dutak, tan sinmabi so sakey ya anuyaw tan aromog to so patit a niletneg. Inkuan na anuyaw ed patit, "Antoy gagawaen mo dia?" Inkuan na patit, "Manpipikasi ak dia ed Dios."
15 Tan tinepetan met na lark, "Antoy piraso na kiew ya sankaegnaan mo?" Inkuan na patit, "Sakey itan a malangwer nin kiew ya oak ya pansasalimbengan ko no oras na pikakasi."
16 Inkuan na lark: "Tan antoy walad sangim?" Inkuan na patit: "Saman so tinapay tan naakan ya awiten ko parad amin ya narasan tan mairap-bilay ya onasingger ed siak."
17 Inkuan na lark: "Natan et nayarian ko lay onla tan mangan, ta narasan ak?" Tan inkuan na patit ed sikato, "Onla ka." Tan inmasingger so lark pian mangan.
18 Balet binmangon so patit tan inegnaan toy beklew na alak.

19 Inmebat so lark ed samay patit, "No satan so tinapay mo parad saray narasan, ag to awaten na Dios iray limos mo tan saray maomaong a gawam."
20 Tan no ontan so panag-ayunal mo tan saray pikakasim, ag awaten na Dios so panag-ayunal mo odino say pikakasim, tan ag to gawaen na Dios so maong a nipaakar ed sika."
21 O anak ko! sika so nagmaliw ed siak (singa) sakey a leon ya akikaaro ed sakey ya asno, tan say asno so nantultuloy a nanakar ed arap na leon ed loob na pigaran panaon; tan sakey ya agew et linmukso so leon ed asno tan kinan to.
22 O anak ko! nagmaliw ka ed siak a singa ulsa ed trigo, ta anggapoy nagawaan ton maong ed antokaman, no ag ingen deralen to so trigo tan kanen to.
23 O anak ko! singa ka sakey a toon nantanem na samploran sukat na trigo, et nen panaon na panag-ani, sikatoy inmalagey tan anien to, tan tinipon to, tan binilik to, tan nansagpot ed satan anggad kasampotan, et nagmaliw a samplora sukat, tan inkuan na katawan to ed satan: "O sika a matamoy a bengatla! ag ka binmaleg tan ag ka kinmiwas."
24 O anak ko! sika so nagmaliw ed siak a singa say ulsa ya inbantak ed iket, tan ag to nilaban so inkasikato, balet tinawag to so saray ulsa, pian ibuntok to ra a kaiba to ed iket.
25 O anak ko! singa ka ed siak na aso ya ambetel tan linmoob ed abung na managdamili pian manpainit.
26 Tan sanen ampetang la, ginapoan toy ontahol ed sikara, tan pinataynan da itan tan pinekpek da pian ag to ra nakeket.
27 O anak ko! singa ka ed siak na baboy ya linmoob ed ambetel a panagdigus a kaiba iray totoon de-kalidad, tan nen pinmaway ed ambetel a panagdigus, anengneng toy marutak ya abut tan linmeksab tan linmugan ed satan.
28 O anak ko! singa ka ed siak na kanding ya akiulop ed saray kakaiba to diad dalan da paonla ed bagat, tan agto nayarian ya iliktar so inkasikato.
29 O anak ko! say aso ya ag naakan ed panag-anop to et magmaliw ya naakan na saray langa.
30 O anak ko! say lima ya ag mansasagpot tan ag manbabaka tan (ya) maagum tan masilib et naputer ed beklew to.
31 O anak ko! say mata ya ag nanengneng so liwawa, saray uwak so mangala tan ekalen da.
32 O anak ko! sika so nagmaliw ed siak a singa sakey a kiew a saray sanga to et putoten da, tan inkuan to ed sikara, "No walay walad siak ya walad lima yo, peteg ya ag yo ak nayarian a putoten."
33 O anak ko! singa ka samay pusa ya inkuan da: "Itundam so panagtakew anggad manggawa kami na kadena na balitok tan pakanen mi ka na asukar tan almendras."
34 Insan inkuanto, "Ag ko lilingwanan so inkadunong nen amak tan inak."
35 O anak ko! singa ka uleg ya akalugan ed sakey a sabisabit nen sikatoy walad pegley na ilog, tan anengneng ira na sakey a lobo tan inkuanto, "Kaugsan ed kaugsan, tan samay mas kaugsan nen say sikara so mangiwanwan ed sikaran dua."
36 Insan inkuan na uleg ed samay lobo, "Saray kordiro tan saray kanding tan saray karnero ya kinan mo ed interon bilay mo, ipawil mo ra kasi ed saray atateng da tan saray atateng da o andi?"
37 Inkuan na lobo, "Andi." Inkuan na uleg ed sikato, "Isipen kon sika so sankagrabian ed sikami."
38 O anak ko! Pinakan ta ka na maong a kakanen tan agmo ak pinakan na amagan tinapay.
39 O anak ko! Inikdan ta kay asukar ya danum. oninum tan maong a syrop, et ag mo ak initdan na danum a nanlapud bobon ya inumen ko.
40 O anak ko! Siak so angibangat ed sika, tan angibaleg ed sika, tan sika so nankotkot na sakey a panagamotan parad siak tan inyamot mo ak.
41 O anak ko! Pinabaleg ta ka ed sankaabigan ya impamabaleg tan impasal ta ka a singa atagey a kiew a sedro; tan pinalikdo tan pinalikdo mo ak.
42 O anak ko! say ilalo ko nipaakar ed sika a sika so mangipaalagey ed siak na apadiran a kastilyo, pian siak so niamot ed saray kabusol ko diman, tan sika so nagmaliw ed siak a siñga sakey ya akaponpon ed kaaraleman na dalin; balet kinasian ak na Katawan tan inliktar to ak ed kasiliban mo.
43 O anak ko! Pipilalek ko so maong ed sika, tan tinumangan mo ak na kaugsan tan panagbusol, tan natan labay ko komon ya putoten iray matam, tan gawaen ta kan kanen na aso, tan putoten ko so dilam, tan ekalen so ulom ed panamegley na espada; tan ibales ta ka ed saray makapadimlan gawam.'
44 Tan sanen nadngel nen Nadan iyan salita manlapud tiyo ton Haiqâr, inkuanto: 'O tiyo ko! gawam ed siak unong ed pikakabat mo, tan pirdonaen mo ak ed saray kasalanan ko, ta siopa so nankasalanan a singa siak, odino siopa so mamerdona a singa sika?
45 Awaten mo ak, O tiyo ko! Natan et manlingkor ak ed abung mo, tan asikasoen ko ray kabayom tan paliisan ko ray tai na bakam, tan pakanen ko ray karnero mo, ta siak so mauges tan sika so matunong: siak so nankasalanan tan sika so mamerdona.'
46 Tan inkuan nen Haiqâr ed sikato, 'O anak ko! singa ka samay kiew ya anggapoy bunga to ed gilig na danum, tan say katawan to et labay ton putoten, tan inkuan tod sikato, "Iyakar mo ak ed sananey a pasen, tan no ag ak manbunga, putoten mo ak."
47 Inkuan na akankayarian ed samay ayep, "Anta wala kad abay na danum et ag ka nambunga, panon kan manbunga no wala kad sananey a pasen?"
48 O anak ko! say itatatken na agila et magmaung ni nen say inkatobonbalo na uwak.
49 O anak ko! inkuan da ed lobo, "Arawian mo ray karnero ta ompan nasakitan ka na dabok da." Inkuan na lobo, "Say tedter na gatas na karnero et maong ed saray matak."
50 O anak ko! pinaeskuela da so lobo pian makaaral ya manbasa tan inkuan da ed sikato, "Ibagam so A, B." Inkuan to, "Kordero tan kanding ed kampanilya ko".

51 O anak ko! inyan da so asno ed lamisaan tan sikato so atumba, tan ginapoan toy onkurong ed dabok tan inkuan na sakey, "Paulyan mo, ta sikato so inkatoo to, ag manguman."
52 O anak ko! say balikas so akumpirma ya oniay inkuanto: "No walay anak mon laki, tawagen mon anak mo, tan no mananak kay laki, tawagen mon aripen mo."
53 O anak ko! say manggawa na maong makaabet na maong; tan saman so mangawa na mauges makaabet na mauges, lapu ed say Katawan ibales to so sakey a too unong ed sukat na kimey to.
54 O anak ko! anto ni so ibagak ed sika nilikud ed saraya a salita? lapu ed say Katawan kabat to no anto so niamot, tan kabat to so saray misterio tan saray maamot.
55 Tan sikato so ombales ed sika tan mangukom, ed baetan mi tan sika, tan bayaran to ka unong ed inkaandi mo.',
56 Tan sanen nadngel nen Nadan itan a salita manlapud tiyo ton si Haiqâr, sikatoy binmaleg a tampol tan nagmaliw a singa sakey a pinmaway a pantog.
57 Tan linmaga iray bikking to tan saray bikking to tan saray sali to tan say diking to, tan sikatoy apilat tan apilat so eges to tan nitaytayak iray pait to, tan sikatoy inatey, tan inatey.
58 Tan say kasumpalan to et kadederal, tan sikatoy linma ed infierno. Ta samay mankotkot na abot parad agi to et napelag diman; tan samay mangiletneg na saray patit et naerel ed saratan.
59 Saya so agawa tan (no anto) so aromog mi nipaakar ed istorya nen Haiqâr, tan nidayew so Dios ed andi-anggaan. Amen, tan kareenan.
60 Sayan kronika et asumpal ed tulong na Dios, komon ta Sikatoy nitandoro! Amen, Amen, Amen.